

1 חוק סמכויות שעת-חרום (מעצרים), התשל"ט-1979

1. תחולה

חוק זה לא יחול אלא בתקופה שקיים במדינה מצב של חירום בתוקף אכרזה לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948.

2. צו מעצר

(א) היה לשר הבטחון יסוד סביר להניח שטעמי בטחון המדינה או בטחון הציבור מחייבים שאדם פלוני יוחזק במעצר, רשאי הוא, בצו בחתימת ידו, להורות על מעצרו של האדם לתקופה שתצוין בצו ושלא תעלה על ששה חדשים.

(ב) היה לשר הבטחון יסוד סביר להניח, ערב פקיעת תקפו של צו לפי סעיף קטן (א) (להלן - צו המעצר המקורי), שטעמי בטחון המדינה או בטחון הציבור עדיין מחייבים את החזקתו של העציר במעצר, רשאי הוא, בצו בחתימת ידו, להורות מפעם לפעם על הארכת תקפו של צו המעצר המקורי לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים, ודין צו ההארכה לכל דבר כדין צו המעצר המקורי.

(ג) היה לראש המטה הכללי יסוד סביר להניח שקיימים התנאים שבהם רשאי שר הבטחון לצוות על מעצרו של אדם לפי סעיף קטן (א), רשאי הוא, בצו בחתימת ידו, להורות על מעצרו של אותו אדם, לתקופה שלא תעלה על 48 שעות ולא תהא ניתנה להארכה על ידי צו של ראש המטה הכללי.

(ד) צו לפי סעיף זה יכול שיינתן שלא במעמד האדם שעל מעצרו הוא חל.

3. ביצוע

צו מעצר לפי חוק זה יבוצע על ידי שוטר או חייל כמשמעותו בסעיף 1 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, וישמש אסמכתה

לחבישתו של העציר במקום מעצר שנקבע בצו המעצר או בצו מאוחר יותר, בתנאים שקבע שר המשפטים בתקנות בהתייעצות עם שר הפנים ובאישור ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט ושל ועדת החוץ והבטחון של הכנסת; בתקנות כאמור ניתן לקבוע בין השאר הוראות בדבר משמעת העצירים במקומות המעצר.

4. ביקורת שיפוטית על צו המעצר

(תיקון התש"ם)

(א) נעצר אדם על פי צו שר הבטחון לפי חוק זה, יובא תוך 48 שעות ממעצרו, ואם היה בתכוף לפני כן במעצר על פי צו ראש המטה הכללי - תוך 48 שעות ממעצרו לפי צו ראש המטה הכללי לפני נשיא בית משפט מחוזי, והנשיא רשאי לאשר את צו המעצר, לבטלו או לקצר את תקופת המעצר שבו; לא הובא העציר לפני הנשיא ולא הוחל בדיון לפניו תוך 48 השעות כאמור, ישוחרר העציר, זולת אם קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין.

(ב) לא יובאו במנין 48 השעות האמורות ימי מנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, הנהוגים לגבי נשיא בית המשפט המחוזי.

(ג) נשיא בית המשפט המחוזי יבטל את צו המעצר אם הוכח לו שהטעמים שבגללם ניתן לא היו טעמים ענייניים של בטחון המדינה או של בטחון הציבור או שניתן שלא בתום לב או מתוך שיקולים שלא לענין.

(ד) סעיף זה אינו גורע מסמכותו של שר הבטחון לבטל צו מעצר שנתן לפי חוק זה, בין לפני אישורו לפי סעיף זה ובין לאחריו.

5. עיון תקופתי מחדש

אושר צו מעצר לפי חוק זה בשינוי או בלי שינוי, ידון נשיא בית המשפט המחוזי מחדש בענין המעצר לא יאוחר משלושה חדשים אחרי אישור המעצר לפי סעיף 4 או אחרי מתן החלטה לפי סעיף זה או תוך תקופה קצרה יותר שקבע הנשיא בהחלטתו, כל עוד לא שוחרר העציר; לא החל הדיון לפני הנשיא תוך התקופה האמורה, ישוחרר העציר, זולת אם קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין.

6. סטיה מדיני הראיות

(א) בהליכים לפי סעיפים 4 ו-5 מותר לסטות מדיני הראיות, אם נשיא בית המשפט המחוזי משוכנע שהדבר יועיל לגילוי האמת ולעשיית משפט צדק.

(ב) כל אימת שיוחלט לסטות מדיני הראיות, יירשמו הטעמים שהניעו למתן ההחלטה.

(ג) בהליכים לפי סעיפים 4 ו-5 רשאי נשיא בית המשפט המחוזי לקבל ראיה אף שלא בנוכחות העציר או בא-כוחו או בלי גלגותה להם אם, אחרי שעיין בראיה או שמע טענות, אף שלא בנוכחות העציר ובא כוחו, שוכנע שגילוי הראיה לעציר או לבא כוחו עלול לפגוע בבטחון המדינה או בבטחון הציבור; הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראיה לפי פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

7. ערעור

(א) החלטת נשיא בית המשפט המחוזי לאשר צו מעצר, בשינויים או בלי שינויים, לבטלו או לשנותו, וכן החלטתו לפי סעיף 5, ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בערעור בשופט יחיד; לבית המשפט העליון יהיו כל הסמכויות שהוענקו לנשיא בית המשפט המחוזי לפי חוק זה.

(ב) הערעור לא יעכב את ביצוע הצו, אלא אם נשיא בית המשפט המחוזי או נשיא בית המשפט העליון החליט אחרת.

8. נוכחות העציר וייצוג

(תיקון התש"ם)

(א) בכפוף לאמור בסעיף 6(ג) רשאי עציר להיות נוכח בכל דיון לפי סעיפים 4, 5 ו-7.

(ב) שר המשפטים רשאי בצו להגביל את זכות הייצוג בהליכים לפי חוק זה למי שאושר לשמש סניגור בבתי הדין הצבאיים באישור בלתי מסוייג כאמור בסעיף 318(ג) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

9. דלתיים סגורות

הדיון בהליכים לפי חוק זה יתקיים בדלתיים סגורות.

10. נשיא תורן במקום נשיא

(תיקון התש"ם)

נבצר מסיבה כלשהי מנשיא בית משפט מחוזי למלא תפקידו לפי חוק זה, יבוא במקומו נשיא תורן של אותו בית משפט.

11. איסור אצילה

סמכויות שר הבטחון לפי חוק זה אינן ניתנות לאצילה.

(תיקון התשל"ט)

תקנות 85(1)ו-111 עד 112 לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 - בטלות.

13. ביצוע ותקנות

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, ובאישור ועדת החוקה, חוק משפט - תקנות הקובעות את סדרי הדין בהליכים לפי חוק זה ואת המועד להגשת ערעור ולעשיית פעולה אחרת לפי חוק זה.

14. הוראות מעבר

(א) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 3, יחולו על המעצר במקומות המעצר כאמור באותו סעיף הצווים וההוראות שניתנו על פי תקנה 111(6) לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, והם בתוקף בתכופ לפני תחילתו של חוק זה; אולם עצירים לפי חוק זה יופרדו בכל מקרה מאסירים שפוטים ומעצירים הממתינים למשפטם.

(ב) מי שהיה עציר בתכופ לפני תחילתו של חוק זה מכוח תקנה 111 האמורה, רואים אותו כאילו נעצר על פי חוק זה ביום תחילתו, לתקופה של ששה חדשים או לתקופה שתסתיים במועד שנקבע בצו שלפיו נעצר, הכל לפי המוקדם, וכאילו נשיא בית המשפט המחוזי אישר את המעצר.

15. תחילה

תחילתו של חוק זה ביום ה-90 לאחר פרסומו ברשומות.

מנחם בגין

שמואל תמיר

ראש

הממשלה

שר

המשפטים

יצחק נבון

נשיא

המדינה

[1]. ח"ס 930, התשל"ט (13.3.1979), עמ' 76.

תיקונים: ח"ס 940, התשל"ט (27.7.1979), עמ' 126;

ח"ס 973, התש"ם (13.6.1980), עמ' 139.

